

Wandelroute

De Groote Heide

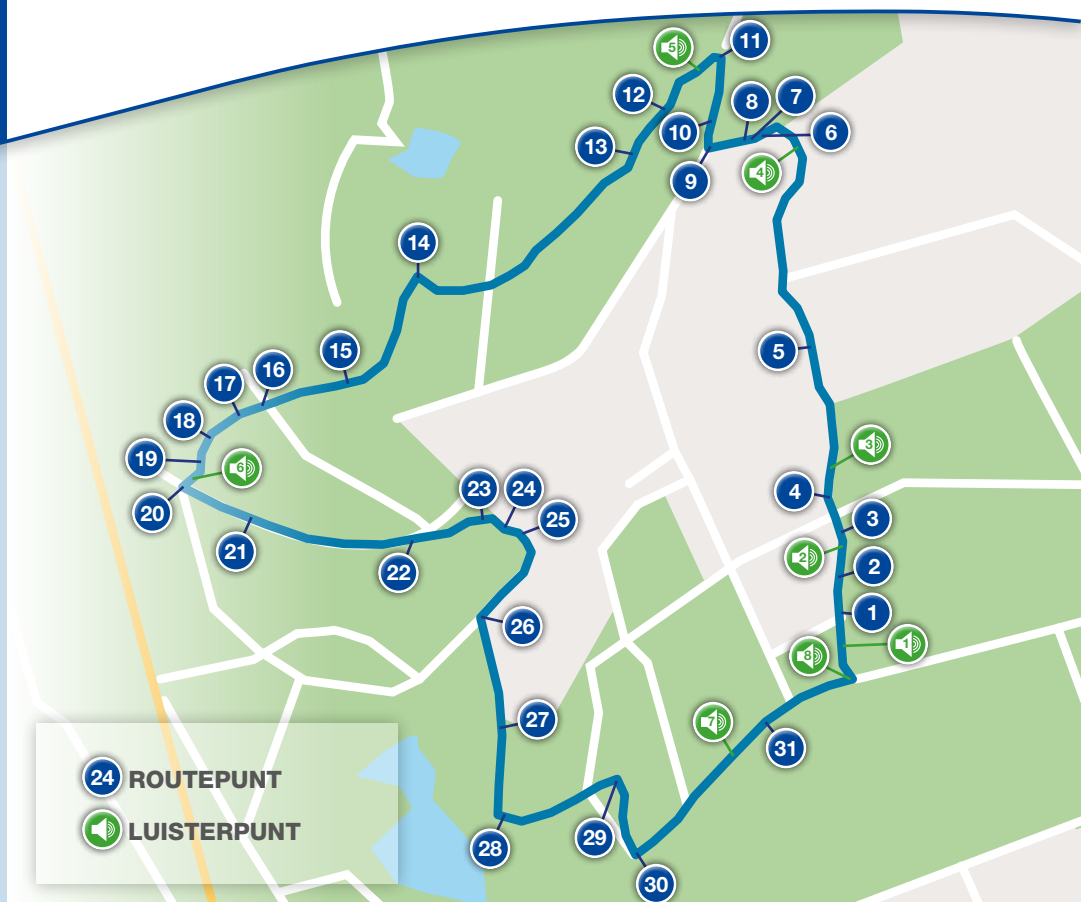
route 4: Groot Huisven

Afstand: 7 km

Tijdsduur: 1:30 uur

Een leuke en gevarieerde wandeling door De Groote Heide met onderweg informatie van Rob van der Burg, expertmedewerker ecologie van de Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland.

A

Start parkeerplaats: Huisvenseweg 14,
5591 VD Heeze

Luisterpunt 1 op parkeerplaats: Het gebied, waarin u zo gaat wandelen heet De Groote Heide.

Het is een zeer uitgestrekt natuurgebied van wel 1100 hectare. Vroeger had je hier een weidse blik over de uitgestrekte heidevelden. Ook waren er vele grote en kleine vennen. In 1906 is men begonnen om dit gebied te ontginnen. In deze route wandelt u rondom het Groot Huisven en grote delen zelfs door het drooggelegde Groot Huisven. In de boerderij bij de parkeerplaats is op dit moment de Bosgroep Zuid Nederland gevestigd. De Bosgroep is tegenwoordig betrokken bij de ontwikkeling en beheer van bos- en natuurterreinen, zoals hier bij De Groote Heide. **A** De Groote Heide is in eigendom van Brabant Water, Het Brabants Landschap en de gemeente Heeze-Leende. **B**

B

1

We starten de route door vanaf de parkeerplaats het zandpad in te lopen, dus niet terug naar de verharde weg.

2

We lopen rechtdoor, langs de slagboom en blijven dit pad voorlopig volgen.

Luisterpunt 2 op het zandpad: Aan de linkerkant ziet u grote weilanden, doorsneden door een pad met bomen.

Tot 1906 lag hier een van de grootste vennen van West-Europa: het Groot Huisven. Een ven van meer dan 200 voetbalvelden groot. U loopt nu door het voormalige ven heen. Als u rechts kijkt, is langs de open stukken een verhoging te zien. Dat is de oude oever van het ven. Baron Van Tuyll van Serooskerke bezat hier zo'n 5000 hectare woeste grond en hij was degene die rond 1900 opdracht heeft gegeven aan de Nederlandse Heidemaatschappij tot ontginning van dit ven en de omliggende heide. Er werden ontwateringsloten gegraven om het water van het ven af te laten. In het Groot Huisven werd de oerbank weggehaald door met ossen getrokken ploegen, waardoor het grondwater kon zakken. Het drooggelegde ven was nu geschikt als landbouwgrond. Nu liggen er weer plannen om het Groot Huisven in ere te herstellen. Een toekomstdroom.

3 Blijf u op dit zandpad lopen. U herkent de route aan de paarse bordjes.

4 Het kan zijn dat hier en daar routebordjes verdwenen zijn. Dus let op de routebeschrijving.

Luisterpunt 3 onderweg langs het drooggelegde ven: Hier en daar ziet u aan de rechterkant en verder ook nog tijdens de wandeling percelen bos met rabatten.

Wat is een rabat? Rabatten zijn opgehoogde plantstroken voor bomen in natte gebieden. Dat ophogen gebeurt met de grond, die vrijkomt bij het graven van de waterafvoerende greppels. Op deze opgehoogde zandruggen werden bomen aangeplant, die zodoende droger stonden. Rabatten zijn vaak ongeveer 5 meter breed, maar een breedte van 10 meter zou ook best kunnen. In een natte winter staan deze greppels meestal vol water, in de zomer staan ze tegenwoordig steeds vaker droog.

5 We lopen nog steeds rechtdoor op het zandpad.

Luisterpunt 4 bij een heideveldje: Omdat we nu toch over een lang recht zandpad door het drooggelegde Huisven lopen, hebben we nog even tijd voor het volgend verhaaltje: u ziet aan de rechter kant een heideveldje dat Brabant Water om de paar jaar openhoudt en weer terugbrengt in de staat zoals de heidevelden er vroeger uitgezien hebben. Dat wil zeggen, dat er niet alleen maar heide op stond maar bijvoorbeeld ook brem. Als ze dat niet zouden doen, dan

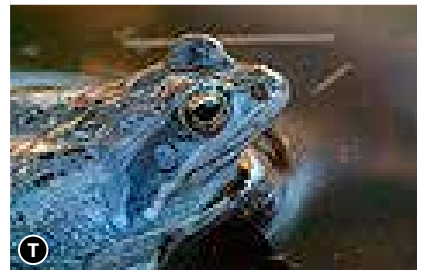
zou dit veld weer snel volgroeien met berk en andere planten. In dit gebiedje leeft de zeldzame heivlinder en de veldkrekel. De heivlinder is een dagvlinder, die weliswaar in heel Europa voorkomt in de droge duinen en heide, maar in Nederland desondanks op de rode lijst staat van kwetsbare soorten.

De veldkrekel heeft vleugels, maar leeft toch vooral op de grond. Je kunt het vrouwtje makkelijk onderscheiden van een mannetje, doordat het vrouwtje een legbuis heeft waarmee ze de eitjes in het zand legt. Deze legbuis heeft een verdikking aan het uiteinde. Het is een prachtig glanzende krekel. **G H I**

- 6** Loop rechtdoor tot voorbij het bankje, u ziet een routepaaltje staan.
- 7** Voorbij het weiland, aan de rand van het oude Huisven dus, loopt u links het pad in om het weiland heen. U loopt een stukje over de oude oever van het ven. Dat herkent u omdat u wat hoger loopt. **J**
- 8** Een stukje verder staan ook weer routepaaltjes.
- 9** Volg deze route en maak een scherpe bocht naar rechts, voorbij de slagboom het pad in.
- 10** Blijf nu een stukje op de mountainbike route.

U herkent deze aan de zwarte driehoek met 2 rondjes in een wit vlak. **K**

- 11** Blijf ook nu weer het routebordje volgen, u gaat dus voorbij de houten slagboom links.
- Luisterpunt 5 bij ontginningsbos: Ruim 100 jaar geleden is men dus begonnen om de woeste gronden te ontginnen.** Zo ontstonden er weiden en akkers voor de boeren en werden er percelen met hout aangeplant. Hiervoor werd vooral de grove den gebruikt, want deze boom groeit goed op voedselarme gronden. De bomen werden redelijk dicht bij elkaar geplant, zodat de stammen mooi recht omhoog konden groeien. Het rechte hout werd vooral als stuthout in de Nederlandse kolenmijnen gebruikt. De timmerman gebruikt het hout ook. Het heet dan grenen. Aan de randen van zo'n ontginningsbos werd soms wel eiken, en Amerikaanse Vogelkers gezaaid. Dat is hier en daar nog wel te zien. De kleine dennenappels zijn van de grove den. In de dennenappel zitten tussen de schubben de zaden verborgen. Bij droog weer gaat de dennenappel open staan en als het vochtig is, sluit deze weer. Zo laat een dennenappel dus zien of er veel of weinig vocht in de lucht zit. **L M N**

- 12 Blijf de routepaaltjes volgen van de paarse kikker
- 13 Loop de bocht mee naar rechts en volg het routepaaltje met de kikker rechtdoor.
- 14 Blijf deze route rechtdoor volgen en loop links om de prikkeldraad van de akker heen.
- 15 U komt nu bij een verhard fietspad en steek dit recht over. U ziet weer een rood paaltje staan.
- 16 Bij de viersprong rechtdoor, de weg vervolgen. Dus niet meer het rode routepaaltje volgen!!
- 17 Let ook steeds op de routebordjes, bij de Y-splitsing houdt u links aan.

Opmerking: *Dorstige wandelaars kunnen hier ook naar rechts gaan naar de verharde weg en vervolgens op de verharde weg naar links dan komt u na 200 meter over het viaduct bij de Hut van Mie Pils, een herberg met een eeuwenoude geschiedenis. Maar wij houden dus links aan.*

- 18 Verderop staat weer een routebordje met de paarse kikker, waar u links gaat.

Luisterpunt 6 over het routebordje: U hebt vast gezien dat ons routebordje een afbeelding heeft van een kikker.

Deze kikker stelt de heikikker voor. De heikikker is door Brabant Water geadopteerd en komt in grote getale voor in dit deel van de Grootte Heide. Brabant Water probeert het leefgebied voor deze kikkers op de Grootte Heide te verbeteren.

Heikikkers houden van open plekken met kleine watertjes, zoals vennen en poelen, zoals deze op de Grootte Heide veel voorkomen. De kikker is bruin van kleur en heeft allerlei vlekken op de rug en flanken. Ook hebben ze een lange oogvlek, die doorloopt tot aan de voorpoten. Op de achterpoten zit een verharde knobbel. De kikker leeft van insecten en wormen en is zelf weer een prooi voor vogels, zoals de buizerd, valk, ooievaar, uilen en enkele kraaiensoorten. De larven van de kikker worden gegeten door verschillende waterinsecten, zoals de geelgerande watertor.

Tijdens de paartijd kleurt het mannetje een beetje blauw, misschien omdat hij vaak een blauwtje oploopt?

- 19 Ga nu verder tot u weer een routebordje ziet.

20 Deze staat even verder, hier moet u weer links. Let op u maakt een haakse bocht en loopt het grasachtige pad in. Dit is een pad waar niet veel gelopen wordt.

21 Bij de driesprong gaat u rechtdoor. U loopt langs een weiland aan uw linkerhand.

22 Bij de kruising weer rechtdoor.

23 Bij het routebordje bij de houten slagboom gaat u rechts het verharde fietspad op. We lopen nu over een klein stukje, dat vroeger een eilandje was in het ven. Dat kun je wel zien aan de grote bomen.

24 Een eindje verder verlaten we het fietspad weer en gaan we bij het routebordje rechts.

25 We volgen het pad en het routebordje en gaan aan het eind van het weiland naar links een grasachtig weggetje in.

26 Loop rechtdoor. U ziet een open vlakte, houd deze steeds aan uw linker hand. U loopt over een smal paadje.

27 Blijf dit smalle paadje volgen. U ziet een zwart paaltje.

28 Volgend routebordje naar links. Aan de rechterkant ziet u een groot weiland. Dit heet het politieveld. Dit heet zo omdat hier de politiepaarden werden getraind.

29 Bij de viersprong gaat u rechts. Volg het routebordje.

30 Bij de verharde weg gaat u naar links. U bent nu weer op de Huisvenseweg.

 Luisterpunt 7 over de berkendoder: Hier en daar ziet u langs de Huisvenseweg de stam van een dode of bijna dode berk staan, waarop een fraaie zwam groeit.

Deze zwam heet de berkendoder. De naam doet vermoeden dat de berkendoder gezonde berken aantast en uiteindelijk doodt, maar dat is niet waar. Deze zwam groeit alleen op berken, die niet meer vitaal zijn en niet op gezonde bomen. Op een gegeven moment zal de stam breken en op de grond vallen. Het eigenaardige van de berkendoder is nu dat de zwam langzaam weer terug naar haar horizontale stand zal draaien, zodat de sporen weer recht naar beneden kunnen vallen. Wie ziet de eerste berkendoder?

31 Loop nu verder tot de parkeerplaats, waar u de route begonnen bent.

Luisterpunt 8 terug op de parkeerplaats bij de gedenksteen: U bent nu aan het einde van deze wandelroute gekomen.

Bij deze parkeerplaats ligt een gedenksteen ter herinnering aan een aantal verzetshelden, die tijdens de 2e Wereldoorlog hun leven gaven voor onze vrijheid. U staat nu op de plek waar tijdens de oorlog een veldschuur stond van de familie Jacob de Koning. Vier gezinsleden Arie, Huib, Gerrit en Willem de Koning houden zich samen met schoonzoon Aart van Heyst actief met het verzet bezig. Ze leren omgaan met wapens en het coderen van geheime berichten. De boerderij wordt een uitvalbasis voor het verzet. In de veldschuur is een geheime opslagplaats voor wapens, munitie, radio's en buitgemaakte bonkaarten. Ze geven hulp aan onderduikers, Joden en vluchtelingen. Uiteindelijk bestaat de verzetsgroep uit 35 personen. Na al eerder een inval te hebben meegemaakt van de Duitse Sicherheitsdienst in 1943, waarbij de verzetsgroep goed weggemt, valt de SD op 14 mei 1944 opnieuw binnen. Er zou een geheime wapendropping plaatsvinden, maar er is verraad in het spel.

Een groep van 15 verzetsstrijders wordt gearresteerd. Huib de Koning probeert nog weg te komen, maar wordt neergeschoten en net als de anderen zwaar mishandeld. Het 13-jarige

zontje Klaas wordt gedwongen om het huis van schoonzoon Arie aan te wijzen, zodat ook hij gearresteerd kan worden.

Huib, Arie, Willem en Gerrit de Koning en Aart van Heyst komen in kamp Vught terecht en worden gefusilleerd. ② ③